

ยุทธศาสตร์การจัดการความรู้ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน พ.ศ. (2564-2568)

วิสัยทัศน์ (Vision)

วิทยาเขตกำแพงแสน ศูนย์กลางการเรียนรู้ มุ่งสู่การเป็นองค์กรอัจฉริยะ

อริธานศัพท์สำคัญของวิสัยทัศน์

องค์กรอัจฉริยะ (Intelligence Organization : IO) หมายถึง องค์กรที่ใช้หลักการและวิธีการจัดการความรู้ หลักการและวิธีการขององค์กรเรียนรู้ และเครื่องมืออื่น ๆ เพื่อพัฒนาองค์กร การทำงาน สติปัญญาอย่างชาญฉลาด เกิดผลดีต่อองค์กร เกิดความสร้างสรรค์ สามัคคี ความสามารถปรับตัวรับมือกับปัญหา และเกิดผลดีต่อสมาชิกขององค์กร

IO คือ Intelligence Organization องค์กรอัจฉริยะ

LO คือ Learning Organization องค์กรแห่งการเรียนรู้

KM คือ Knowledge Management การจัดการความรู้

พันธกิจ (Mission)

1. เสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ด้านนวัตกรรมการเกษตร สุขภาพ และสิ่งแวดล้อม
2. สร้างเครือข่ายการจัดการความรู้ และบูรณาการ KM ทุกส่วนงาน
3. สร้างระบบคลังความรู้ดิจิทัลที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในแต่ละส่วนงานภายใต้วิทยาเขตกำแพงแสน
4. ยกระดับการจัดการความรู้สู่การเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรม

วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

1. เพื่อให้วิทยาเขตมีองค์ความรู้ที่สามารถสนับสนุนการสร้างนวัตกรรมและเป้าหมายขององค์กร
2. เพื่อให้วิทยาเขตกำแพงแสนมีนวัตกรรมเพื่อนำไปใช้ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาประเทศตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี
3. เพื่อให้วิทยาเขตมีการบริหารจัดการเครือข่ายการจัดการความรู้ และเครือข่ายแห่งการพัฒนาองค์กรนำไปสู่การยกระดับสู่องค์กรแห่งนวัตกรรม

ตัวชี้วัดสำคัญ (Key Performance Indicators)

1. จำนวนนวัตกรรมและแนวปฏิบัติที่ดี
2. จำนวนแนวปฏิบัติที่ดีที่ได้รับการรับรองในระดับมหาวิทยาลัย หรือระดับประเทศ
3. ร้อยละของนวัตกรรมที่ได้รับการพัฒนาต่อยอด นำไปประยุกต์ใช้ สนับสนุนการทำงานจริง

ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาระบบบริหารจัดการเพื่อความเป็นเลิศ

กลยุทธ์ที่ 2 ผลักดันให้มีการบริหารจัดการตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินงานที่เป็นเลิศ

โครงการ : โครงการการจัดการความรู้ มุ่งสู่การเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้

กลยุทธ์ KM ที่ 1 ผลักดันนโยบายการจัดการความรู้สู่การปฏิบัติ

- กลยุทธ์ KM ที่ 2 ส่งเสริมการเป็นองค์กรอัจฉริยะ
- กลยุทธ์ KM ที่ 3 สร้างเครือข่ายการจัดการความรู้ในระดับวิทยาเขต
- กลยุทธ์ KM ที่ 4 ส่งเสริมวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้และสามารถพัฒนาตนเองไปในทิศทางขององค์กร (Core Value)
- กลยุทธ์ KM ที่ 5 ส่งเสริมสนับสนุนการจัดทำระบบการจัดการความรู้ให้สามารถเข้าถึงได้ง่าย
- กลยุทธ์ KM ที่ 6 ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่สามารถรองรับการบริหารจัดการด้านการจัดการความรู้ (Knowledge Management System : KMS)

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมขององค์กร (SWOT Analysis)

จุดแข็ง (Strengths : S)

- S1 มีจำนวนบุคลากรทั้งสายวิชาการและสายสนับสนุนเป็นจำนวนมาก จึงเป็นแหล่งรวมองค์ความรู้ที่สำคัญและหลากหลาย
- S2 บุคลากรมีองค์ความรู้และความเชี่ยวชาญเฉพาะของแต่ละสาขา ส่งผลต่อการนำไปใช้ประโยชน์
- S3 มีความพร้อมทางด้านทรัพยากรบุคคล เครื่องมือในการบริหารจัดการความรู้และงบประมาณ
- S4 วิทยาเขตกำแพงแสน ให้ความสำคัญกับการจัดการความรู้เพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์ของวิสัยทัศน์ “วิทยาเขตกำแพงแสน ศูนย์กลางการเรียนรู้ มุ่งสู่การเป็นองค์กรอัจฉริยะ”
- S5 มีคณะทำงานที่มีความรู้ความสามารถด้านการจัดการความรู้ ซึ่งมาจากส่วนงานต่างๆ

จุดอ่อน (Weaknesses : W)

- W1 ไม่มีเครือข่ายการจัดการความรู้ในระดับวิทยาเขต
- W2 วิทยาเขตไม่ให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนด้านการจัดการความรู้อย่างเป็นรูปธรรม
- W3 ขาดการขับเคลื่อนนโยบายการจัดการความรู้อย่างต่อเนื่อง
- W4 ขาดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างส่วนงานภายในวิทยาเขต
- W5 มีการจัดการความรู้เชิงรับ มากกว่าเชิงรุก
- W6 สภาวะการณ์ บริบทของงานในบางหน่วยงานไม่เอื้อต่อการจัดการความรู้
- W7 การจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้หรือการเชิญชวนให้บุคลากรเข้าร่วมไม่ได้รับความสนใจ/ความร่วมมือเท่าที่ควร
- W8 ขาดการประชาสัมพันธ์ด้านการนำองค์ความรู้ที่มีอยู่ไปใช้ประโยชน์

โอกาส (Opportunities : O)

- O1 นโยบายของผู้บริหารระดับมหาวิทยาลัย ให้ความสำคัญและพร้อมที่จะสนับสนุนส่วนงานให้จัดทำการบริหารจัดการความรู้
- O2 ในปัจจุบันการจัดการความรู้ถือเป็นคุณลักษณะสำคัญในองค์กร ส่งผลให้เกิดการสร้างเครือข่ายต่างๆ พันธมิตรและแนวร่วมในการบริหารจัดการความรู้

O3 เทคโนโลยีสมัยใหม่มีการรองรับในการจัดเก็บ ถ่ายโอนองค์ความรู้ได้อย่างสะดวกรวดเร็วและมีต้นทุนไม่สูง

O4 นโยบายการประเมินคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์ EdPEX ส่งเสริมให้เกิดการจัดการความรู้อย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น

อุปสรรค (Treats : T)

T1 ระบบที่มหาวิทยาลัยใช้ในการเผยแพร่องค์ความรู้ เช่น คลังความรู้ดิจิทัล มก. และ KU Workplace ไม่เอื้อต่อการเข้าถึงองค์ความรู้ของบุคคลทั่วไป

T2 การเข้าถึงองค์ความรู้ภายนอกส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการการจัดการความรู้ภายในวิทยาเขต

T3 พรบ.คอมพิวเตอร์ ไม่เอื้อต่อการเผยแพร่องค์ความรู้ เนื่องจากข้อมูลบางชนิดเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์

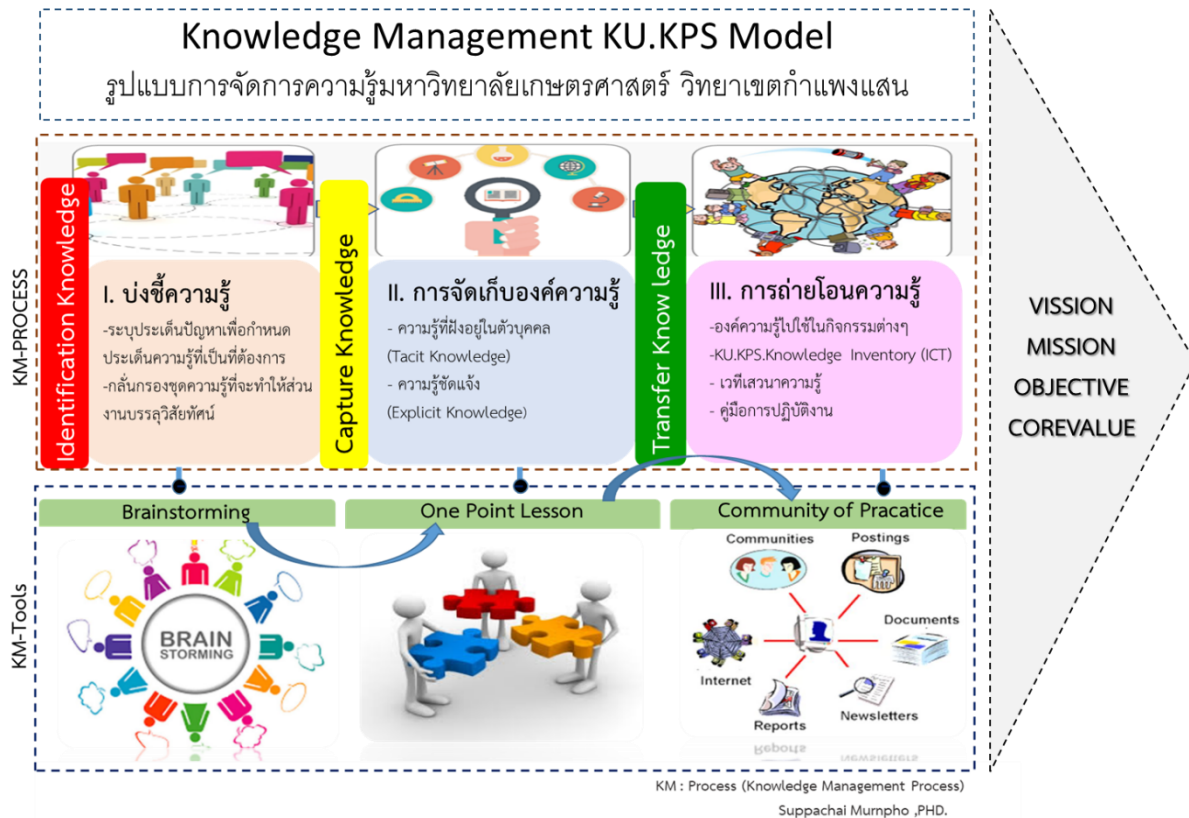
T4 ระดับประเทศ ระดับกระทรวงตระหนักและให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนองค์กรด้วยองค์ความรู้

ความได้เปรียบเชิงกลยุทธ์และความท้าทายเชิงกลยุทธ์

ความได้เปรียบเชิงกลยุทธ์ (Strategic Advantage)	ความท้าทายเชิงกลยุทธ์ (Strategic Challenge)
SA1 ความมีชื่อเสียงของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ SA2 มีหลักสูตร / สาขาวิชาที่มีความหลากหลายและครอบคลุมพร้อมรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศ SA3 มีความพร้อมด้านบุคลากรทั้งความเชี่ยวชาญชำนาญในศาสตร์ต่างๆ อีกทั้งมีองค์ความรู้ที่หลากหลาย SA4 อาจารย์และบุคลากรมีการพัฒนางานวิจัยที่หลากหลายตรงความต้องการของสังคม SA5 มหาวิทยาลัยมีบรรยากาศและสภาพแวดล้อมภายในองค์กรที่เป็นธรรมชาติและค่าครองชีพต่ำ SA6 มีเครือข่ายด้านการวิจัยและการบริการวิชาการเป็นที่ยอมรับในระดับประเทศ	SC1 เป็นองค์กรอัจฉริยะ (KU KPS Intelligence Organization KU KPS: IO) SC2 บุคลากรในองค์กรมีวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้และสามารถพัฒนาตนเองไปในทิศทางขององค์กร (Core Value) SC3 มีการบริหารจัดการองค์กร ที่สอดคล้องกับเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินงานที่เป็นเลิศ (EdPEX) SC4 เป็นองค์กรที่สร้างสมดุลคุณภาพชีวิตการทำงานให้กับบุคลากร (Work Life Balance) SC5 มีระบบและกลไกในการบริหารจัดการและจัดสรรทรัพยากรอย่างเหมาะสม และคุ้มค่าเกิดประโยชน์สูงสุดในทุกพันธกิจ SC6 มีระบบสารสนเทศและฐานข้อมูลสนับสนุนการจัดการความรู้ SC7 มีการบริหารจัดการความรู้ (KU KPS Knowledge Management KU KPS: KM) และจัดเก็บเป็นคลังความรู้ (KU KPS Knowledge Asset KU KPS: KA) SC8 มีการบริหารจัดการองค์กรโดยใช้องค์ความรู้เป็นฐานในการสนับสนุนทุกพันธกิจที่มีความเป็นเลิศ มีมาตรฐาน รวดเร็ว ถูกต้อง แม่นยำ ครบทุกมิติ

TOWS Matrix	โอกาส (O)	อุปสรรค (T)
	O1 นโยบายของผู้บริหารระดับมหาวิทยาลัยให้ความสำคัญและพร้อมที่จะสนับสนุนส่วนงานให้จัดทำบริหารจัดการความรู้ O2 ในปัจจุบันการจัดการความรู้ถือเป็นคุณลักษณะสำคัญในองค์กร ส่งผลให้เกิดการสร้างเครือข่ายต่างๆ พันธมิตรและแนวร่วมในการบริหารจัดการความรู้ O3 เทคโนโลยีสมัยใหม่มีการรองรับในการจัดเก็บ ถ่ายโอนองค์ความรู้ได้อย่างสะดวกรวดเร็วและมีต้นทุนไม่สูง O4 นโยบายการประเมินคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์ EdPEX ส่งเสริมให้เกิดการจัดการความรู้อย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น	T1 ระบบที่มหาวิทยาลัยใช้ในการเผยแพร่องค์ความรู้ เช่น คลังความรู้ดิจิทัล มก. และ KU Workplace ไม่เอื้อต่อการเข้าถึงองค์ความรู้ของบุคคลทั่วไป T2 การเข้าถึงองค์ความรู้ภายนอกส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการการจัดการความรู้ภายในวิทยาเขต T3 พรบ.คอมพิวเตอร์ ไม่เอื้อต่อการเผยแพร่องค์ความรู้ เนื่องจากข้อมูลบางชนิดเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ T4 ระดับประเทศ ระดับกระทรวงตระหนักและให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนองค์กรด้วยองค์ความรู้
จุดแข็ง (S)	กลยุทธ์ SO	กลยุทธ์ ST
S1 มีจำนวนบุคลากรทั้งสายวิชาการและสายสนับสนุนเป็นจำนวนมาก จึงเป็นแหล่งรวมองค์ความรู้ที่สำคัญและหลากหลาย S2 บุคลากรมีองค์ความรู้และความเชี่ยวชาญเฉพาะของแต่ละสาขา ส่งผลต่อการนำไปใช้ประโยชน์ S3 มีความพร้อมทางด้านทรัพยากรบุคคล เครื่องมือในการบริหารจัดการความรู้และงบประมาณ S4 วิทยาเขตกำแพงแสน ให้ความสำคัญกับการจัดการความรู้เพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์ของวิสัยทัศน์ “วิทยาเขตกำแพงแสน ศูนย์กลางการเรียนรู้ มุ่งสู่การเป็นองค์กรอัจฉริยะ” S5 มีคณะทำงานที่มีความรู้ความสามารถด้านการจัดการความรู้ ซึ่งมาจากส่วนงานต่างๆ	S1,S3,S4,S5,O1,O4 สนับสนุนและผลักดันนโยบายการจัดการความรู้สู่การปฏิบัติ S4,O3,O4 ส่งเสริมการเป็นองค์กรอัจฉริยะ	S3,S4,T1,T2,T3 ส่งเสริมสนับสนุนการจัดทำระบบการจัดการความรู้ให้สามารถเข้าถึงได้ง่าย S3,S4,T1,T2 ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่สามารถรองรับการบริหารจัดการด้านการจัดการความรู้ (Knowledge Management System : KMS)
จุดอ่อน (W)	กลยุทธ์ WO	กลยุทธ์ WT
W1 ไม่มีเครือข่ายการจัดการความรู้ในระดับวิทยาเขต W2 วิทยาเขตไม่ให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนด้านการจัดการความรู้อย่างเป็นรูปธรรม W4 ขาดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างส่วนงานภายในวิทยาเขต W5 มีการจัดการความรู้เชิงรับ มากกว่าเชิงรุก W6 สภาวะการณ์ บริบทของงานในบางหน่วยงานไม่เอื้อต่อการจัดการความรู้ W7 การจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้หรือการเชิญชวนให้บุคลากรเข้าร่วมไม่ได้รับความสนใจ/ความร่วมมือเท่าที่ควร W8 ขาดการประชาสัมพันธ์ด้านการนำองค์ความรู้ที่มีอยู่ไปใช้ประโยชน์	W1,W2,W4,W5,W7,O1,O2,O4 สร้างเครือข่ายการจัดการความรู้ในระดับวิทยาเขต	W4,W5,W7,W8,T4 ส่งเสริมวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้และสามารถพัฒนาตนเองไปในทิศทางขององค์กร (Core Value)

โมเดล การจัดการความรู้ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

รายละเอียดหรือคำอธิบายรูปแบบ/โมเดลการจัดการความรู้

กระบวนการจัดการความรู้ (Knowledge Management Process) ภายใต้รูปแบบการจัดการความรู้ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน เป็นกระบวนการที่จะช่วยให้ส่วนงานเข้าใจถึงขั้นตอนที่ทำให้เกิดกระบวนการจัดการความรู้ขึ้นภายในส่วนงาน ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. การบ่งชี้ความรู้ (Identification Knowledge) คือ กระบวนการในการค้นหา หรือระบุให้ได้ว่า ประเด็นความรู้ใดที่เป็นที่ต้องการของบุคลากร และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในองค์กร สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ ทั้งนี้ กล่าวรวมถึงชุดความรู้ใด ที่จะสามารถสนองต่อความสำเร็จของแผนงาน กิจกรรม อันจะนำไปสู่การที่องค์กรบรรลุวิสัยทัศน์ พันธกิจ ฯลฯ

2. การจัดเก็บความรู้ (Capture Knowledge) คือ การนำเอาข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งซึ่งผ่านการประมวลหลายขั้นตอน จนสังเคราะห์ออกมาเป็นองค์ความรู้ที่พิสูจน์แล้วเป็นที่ประจักษ์จริง สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้กับทั้งตัวบุคคล และองค์กร โดยการจัดเก็บความรู้ นั้น แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

2.1 ความรู้ที่ฝังอยู่ในตัวบุคคล (Tacit Knowledge) เป็นการแบ่งปันประสบการณ์ที่สะสมมา ระหว่างการดำเนินชีวิตของแต่ละบุคคล การเรียนรู้ หรือพรสวรรค์ต่าง ๆ ซึ่งเกิดกระบวนการทำซ้ำ จนเห็น กระจำชัดเฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่ง แล้วพร้อมที่จะนำมาแบ่งปัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ซึ่งความรู้เหล่านี้ อาจเป็น องค์ความรู้ที่มาจากผู้เกษียณ องค์ความรู้จากคนเก่งที่มีศักยภาพในองค์กร หรือ ผู้เชี่ยวชาญ/ชำนาญการ ฯลฯ

2.2 ความรู้ชัดแจ้ง (Explicit Knowledge) เป็นการประมวลองค์ความรู้ที่มีผู้รู้ได้ทำการค้นหา และบันทึกไว้เป็นที่ประจักษ์เรียบร้อย เป็นชุดความรู้ที่สามารถหยิบยกมาเรียบเรียงใหม่ให้เกิดความเข้าใจง่าย และสามารถนำไปใช้ประโยชน์แก่บุคลากร และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของคนในองค์กรได้เป็นอย่างดี ซึ่งมีอยู่ในหลากหลายลักษณะ ได้แก่ เอกสาร คู่มือ ตำรา ผลงานวิจัย แนวคิด แผนภาพ แผนภูมิ ซีดี วีซีดี เอกสารที่สนับสนุนให้เกิดองค์ความรู้ ฯลฯ และนำเข้าสู่กระบวนการกลั่นกรอง เปลี่ยนเป็นองค์ความรู้ใหม่ก็เป็นได้

3. การถ่ายโอนองค์ความรู้ (Transfer Knowledge) คือ การที่ส่วนงานได้นำองค์ความรู้ทั้งหมด ที่ได้จากกระบวนการบ่งชี้ความรู้ และจัดเก็บความรู้ นำมาจัดระบบให้เป็นหมวดหมู่ เพื่อสะดวกในการนำมาใช้งาน สะดวกในการค้นหา และประเมินองค์ความรู้ว่าความรู้ชุดใดล้ำสมัย จะสามารถปรับปรุงอย่างไรให้สอดคล้องสถานการณ์ปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไป ทั้งนี้ รูปแบบการจัดการความรู้ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ได้จำแนก หมวดหมู่เป็นประเด็นสำคัญหลักๆ ได้แก่ การเรียนการสอน การวิจัย บริการวิชาการ ทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม การบริหารจัดการ และอื่นๆ เพื่อสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจของส่วนงาน/คณะฯ และเมื่อจำแนกและตรวจสอบองค์ความรู้แล้ว จึงนำองค์ความรู้ดังกล่าว ถ่ายทอดผ่านช่องทางต่างๆ ได้แก่ คลังความรู้ของมหาวิทยาลัย/วิทยาเขต ที่จะเชื่อมเข้ากับคลังความรู้ของส่วนงาน/คณะฯ การจัดกิจกรรม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เวทีเสวนาความรู้ หรือการจัดทำเป็นคู่มือการปฏิบัติงาน เป็นต้น

ตัวอย่างเครื่องมือการจัดการความรู้ (KM Tools)

การระดมความคิดเห็น (Brainstorming)

การที่สมาชิกในองค์กรต่างแสดงความคิดเห็นถึงประเด็นความรู้ที่สำคัญที่สามารถนำองค์กรสู่ความสำเร็จ หรือการบรรลุวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายร่วมกันขององค์กร

ชุมชนนักปฏิบัติ (Community of Practice-CoP)

เป็นเครือข่ายความสัมพันธ์ที่ไม่เป็นทางการ เกิดจากความใกล้ชิด ความพึงพอใจ ความสนใจและพื้นฐานที่ใกล้เคียงกันของสมาชิกในองค์กร ลักษณะที่ไม่เป็นทางการจะเอื้อต่อการเรียนรู้และการสร้างความรู้ใหม่ๆ มากกว่าโครงสร้างที่เป็นทางการ

ที่ปรึกษาหรือพี่เลี้ยง (Mentoring Programs)

เป็นวิธีการพัฒนาความสามารถพนักงาน ซึ่งส่วนมากจะมุ่งเน้นที่พนักงานใหม่ที่ต้องมีการสอนงานอย่างรวดเร็ว เพื่อสามารถปฏิบัติงานได้ในเวลาอันสั้น โดยการมอบหมายให้พี่เลี้ยงเป็นผู้แนะนำและสอนวิธีการทำงานให้

การทบทวนหลังการปฏิบัติ (After Action Review-AAR)

การอภิปรายเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เพื่อทบทวนว่าเกิดอะไรขึ้น ทำไมจึงเกิด จะรักษาจุดแข็ง และปรับปรุงจุดอ่อนอย่างไร ส่งผลให้ทีมและสมาชิกได้เรียนรู้จากทั้งความสำเร็จและความล้มเหลว

การเสวนา (Dialogue)

การทำ Dialogue เป็นการปรับฐานความคิด โดยการฟังจากผู้อื่นและความหลากหลายทางความคิดที่เกิดขึ้น ทำให้สมาชิกเห็นภาพที่ใกล้เคียงกัน หลังจากนั้น เราจึงจัดประชุมหรืออภิปรายเพื่อแก้ปัญหา หรือหาข้อยุติต่อไปได้โดยง่าย และผลหรือข้อยุติที่เกิดขึ้นจะเกิดจากการที่เราเห็นภาพในองค์กรรวมเป็นที่ตั้ง

1 ประเด็น 1 บทเรียนและความสำเร็จ (One Point Lesson Learned and Best Practices)

การจัดการองค์ความรู้ในองค์กรได้มีการจัดเก็บองค์ความรู้ที่เกิดขึ้นจากประสบการณ์ ทั้งในรูปแบบของความสำเร็จ ความล้มเหลวและข้อเสนอแนะในเรื่องที่สนใจ การที่มีศูนย์กลางความรู้จากผู้เชี่ยวชาญ ทำให้

พนักงานทั้งองค์กรสามารถเข้ามาเรียนรู้จากประสบการณ์ของผู้เชี่ยวชาญได้โดยตรง หากเราสามารถดำเนินการได้ดี ฐานองค์ความรู้จะเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการจัดการองค์ความรู้ในองค์กร

แหล่งผู้รู้ในองค์กร (Center of Excellence-CoE)

เป็นการกำหนดแหล่งผู้รู้ในองค์กร (Center of Excellence) หรือทราบว่าจะสามารถติดต่อสอบถามผู้รู้ได้ที่ไหน อย่างไร (Expertise Locators) จึงเป็นอะไรที่มากกว่ารายชื่อผู้เชี่ยวชาญในแต่ละด้าน

การเล่าเรื่อง (Story Telling)

เรื่องราวที่บอกเล่าทำให้ผู้ฟังเข้าไปร่วมอยู่ในความคิด มีความรู้สึกเหมือนเป็นส่วนหนึ่งของเรื่องที่เล่า มีความต้องการที่จะหาคำตอบเพื่อแก้ปัญหาเรื่องราวและความคิดต่างๆ ในเรื่องที่เราเล่านั้นกลายเป็นของผู้ฟัง ผู้ฟังมิใช่เป็นเพียงผู้สังเกตภายนอกอีกต่อไป

เพื่อนช่วยเพื่อน (Peer Assist)

เป็นการประชุมซึ่งเชิญสมาชิกจากทีมอื่น มาแบ่งปันประสบการณ์ ความรู้ ความเข้าใจให้แก่ทีมซึ่งต้องการความช่วยเหลือ ผู้ที่ถูกเชิญมาอาจจะเป็นคนที่อยู่ในองค์กรอื่นก็ได้

เวที ถาม-ตอบ (Forum)

เป็นอีกหนึ่งเวทีในการที่เราสามารถโดยคำถามเข้าไป เพื่อให้ผู้รู้ที่อยู่ร่วมใน Forum ช่วยกันตอบคำถามหรือส่งต่อให้ผู้เชี่ยวชาญอื่นช่วยตอบ หากองค์กรมีการจัดตั้ง ชุมชนนักปฏิบัติ (Community of Practice-CoP) หรือมีการกำหนด แหล่งผู้รู้ในองค์กร (Center of Excellence-CoE) แล้ว คำถามที่เกิดขึ้นสามารถส่ง/ยิงเข้าไปใน Forum ซึ่งอยู่ใน CoP หรือ CoE เพื่อหาคำตอบ ในลักษณะ “Pull Information”

คู่มือการปฏิบัติงาน (Work Manual)

เปรียบเสมือนแผนที่บอกเส้นทางการทำงานที่มีจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดของกระบวนการ ระบุถึงขั้นตอนและรายละเอียดของกระบวนการต่าง ๆ มักจัดทำขึ้นสำหรับงานที่มีความซับซ้อน มีหลายขั้นตอน และเกี่ยวข้องกับหลายคน สามารถปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงาน ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานไว้ใช้อ้างอิงมิให้เกิดความผิดพลาดในการปฏิบัติงาน

ผังการทำงาน (Flow chart)

การใช้สัญลักษณ์ต่างๆ ในการเขียนแผนผังการทำงาน เพื่อให้เห็นถึงลักษณะ และความสัมพันธ์ ก่อนหลังของแต่ละขั้นตอนในกระบวนการทำงาน ทำให้เข้าใจกระบวนการทำงานง่ายขึ้น สามารถบ่งถึงปัญหา และโอกาสในการปรับปรุงกระบวนการ นำสู่การเขียนเป็นระเบียบปฏิบัติ คู่มือการปฏิบัติงานหรือวิธีการปฏิบัติงานในลำดับ ต่อไป

ประเด็นการจัดการความรู้

ประเด็นการจัดการความรู้	หัวข้อหลัก หัวข้อย่อย	ระดับขององค์ความรู้	ประเภทการจัดการความรู้		รูปแบบการถ่ายทอดและจัดเก็บ
			Tacit Knowledge	Explicit Knowledge	
การเรียนรู้การสอน	- การพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร	ส่วนงาน	- ผู้เชี่ยวชาญ	- เอกสาร - Website	- เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ - เอกสารคู่มือการพัฒนาหลักสูตร
	- การเข้าสู่ตำแหน่งวิชาการของอาจารย์	บุคคล	- ผู้เชี่ยวชาญ	- เอกสาร - Website	- เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ - เอกสารคู่มือ

ประเด็น การจัดการ ความรู้	หัวข้อหลัก หัวข้อย่อย	ระดับของ องค์ ความรู้	ประเภทการจัดการความรู้		รูปแบบการถ่ายทอดและ จัดเก็บ
			Tacit Knowledge	Explicit Knowledge	
	- เทคนิคการสอน (นวัตกรรม การเรียนการสอน)	บุคคล/ ส่วนงาน	- ผู้เชี่ยวชาญ - คนเก่ง - อาจารย์ เกษียณ	- เอกสาร - Website	- เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ - เอกสารคู่มือ - Workshop - วิดีโอ
การวิจัย	- การทำ Proposal อย่างไรให้ ได้รับทุน	บุคคล	- ผู้เชี่ยวชาญ - คนเก่ง - อาจารย์ เกษียณ - หน่วยงาน ให้ทุน	- เอกสาร - Website - รายงาน ผลการวิจัย	- เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ - เอกสารคู่มือ
	- การเข้าถึงแหล่งทุน	ส่วนงาน	- ผู้บริหาร - นักวิจัย - หน่วยงาน ให้ทุน	- เอกสาร - Website	- เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ - เอกสารคู่มือแหล่งทุน
การบริการวิชาการ	- การสร้างหลักสูตรฝึกอบรม / Non Degree	ส่วนงาน	- ผู้บริหาร - คนเก่ง - ผู้เชี่ยวชาญ	- Website - เอกสาร	- เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ - คู่มือปฏิบัติงาน
	- การจัดทำโครงการพัฒนา วิชาการ	ส่วนงาน	- ผู้บริหาร - คนเก่ง - ผู้เชี่ยวชาญ	- Website - เอกสาร	- เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ - คู่มือปฏิบัติงาน
การบริหารจัดการ	- การจัดซื้อ จัดจ้าง และ การเงิน	บุคคล/ ส่วนงาน	- ผู้เชี่ยวชาญ - ผู้เกษียณ	- Website - เอกสาร ระเบียบ	- เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ - คู่มือปฏิบัติงาน - ระเบียบจัดซื้อ จัดจ้าง และ การเงิน
	- การบริหารจัดการองค์กร คน/งาน/การจัดการทรัพยากร	บุคคล/ ส่วนงาน	- ผู้เชี่ยวชาญ - ผู้เกษียณ	- Website - เอกสาร	- เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ - คู่มือปฏิบัติงาน - Workshop - ระบบการบริหารจัดการ องค์กรออนไลน์

แผนปฏิบัติการการจัดการความรู้ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564-2567

ประเด็นยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					แนวทาง/มาตรการ	งบประมาณปี 2564	ผู้รับผิดชอบ
				2564	2565	2566	2567	2568			
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาระบบบริหารจัดการเพื่อความเป็นเลิศ (วช.)	กลยุทธ์ที่ 2 ผลักดันให้มีการบริหารจัดการตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินงานที่เป็นเลิศ (วช.) โครงการการจัดการความรู้ มุ่งสู่การเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ ตัวชี้วัด จำนวนนวัตกรรมและแนวปฏิบัติที่ดีจากการจัดการความรู้ กลยุทธ์ KM ที่ 1 สนับสนุนและผลักดันนโยบายการจัดการความรู้สู่การปฏิบัติ	โครงการจัดทำแผนการจัดการความรู้ของวิทยาเขตกำแพงแสน กิจกรรมที่ 1 การจัดทำแผนการจัดการความรู้ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน กิจกรรมที่ 2 บ่งชี้ความรู้ที่จำเป็นหรือสำคัญต่อพันธกิจและนโยบายของมหาวิทยาลัย (ด้านการเรียนการสอน การวิจัย บริการวิชาการ ทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม เกณฑ์การศึกษาเพื่อการดำเนินงานที่เป็นเลิศ ด้านการบริหารจัดการ การบริหารทรัพยากรบุคคล และงบประมาณการเงิน ฯลฯ) กิจกรรมที่ 3 การถอดและจัดเก็บองค์ความรู้ที่สำคัญ	มีแผนการจัดการความรู้ ระดับวิทยาเขตกำแพงแสน และส่วนงาน	1	1	1	1	1	<u>กิจกรรมที่ 1</u> 1. แต่งตั้งคณะกรรมการการจัดการความรู้วิทยาเขตกำแพงแสน 2. คณะกรรมการฯ เข้าร่วมการจัดทำแผนการจัดการความรู้ระดับวิทยาเขต 3. ถ่ายทอดแผนลงสู่ส่วนงาน 4. ส่วนงานจัดทำแผนการจัดการความรู้ของส่วนงาน กิจกรรมที่ 2-3 1. ส่วนงานกำหนดประเด็นความรู้ตามพันธกิจ 4 ด้าน 2. กำหนดโมเดล KM ของส่วนงานให้สอดคล้องกับ โมเดลของวิทยาเขต 3. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันตามแผน KM ของส่วนงาน 4. จัดเก็บองค์ความรู้อย่างเป็นระบบและนำไปใช้ประโยชน์ <u>เป้าหมาย</u> การดำเนินงาน 3 กิจกรรม <u>กลุ่มเป้าหมาย</u> ส่วนงาน 10 ส่วนงาน	18,000 บาท/ปี (200 บาท/คนx30 คนx 3 ครั้ง)	สำนักงานวิทยาเขต
	กลยุทธ์ KM ที่ 2 ส่งเสริมการเป็นองค์กรอัจฉริยะ	โครงการเวทีสร้างสรรค์องค์ความรู้ นวัตกรรม มุ่งสู่การเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ (KM DAY) โครงการ	จำนวนผลงานสร้างสรรค์/จำนวนนวัตกรรมและแนวปฏิบัติที่ดี	20	22	24	26	30	<u>แนวทางการดำเนินงาน</u> 1. ขออนุมัติจัดโครงการ 2. แต่งตั้งคณะกรรมการ/ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณา	150,000 บาท	สำนักงานวิทยาเขต

ประเด็นยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					แนวทาง/มาตรการ	งบประมาณปี 2564	ผู้รับผิดชอบ
				2564	2565	2566	2567	2568			
	กลยุทธ์ KM ที่ 3 สร้างเครือข่ายการจัดการความรู้ในระดับวิทยาเขต กลยุทธ์ KM ที่ 4 ส่งเสริมวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้และสามารถพัฒนาตนเองไปในทิศทางขององค์กร (Core Value)	ประกวดนวัตกรรม แนวปฏิบัติดี)							3. กำหนดหลักเกณฑ์การตัดสิน 4. กำหนดคุณสมบัติของผลงานที่เข้าสู่เวทีสร้างสรรค์ 5. กำหนดประเภทรางวัล/เงินรางวัล 6. ประชาสัมพันธ์โครงการ/กิจกรรม 7. คัดกรองผลงาน 8. ประกาศผลงานที่ได้รับรางวัล 9. เสนอผลงานที่โดดเด่นระดับวิทยาเขต เข้าประกวดในระดับมหาวิทยาลัย <u>เป้าหมาย</u> ส่วนงานละ 2 ผลงาน <u>กลุ่มเป้าหมาย</u> ส่วนงานเข้าร่วมทุกส่วนงาน		
			จำนวนแนวปฏิบัติที่ดีที่ได้รับการรับรางวัลในระดับมหาวิทยาลัย หรือระดับประเทศ	-	5	8	10	12			
			โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่อง การจัดการความรู้	-ร้อยละของบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้น	80 จาก 60	80	80	80	80	<u>แนวทางการดำเนินงาน</u> 1. ขออนุมัติจัดโครงการ 2. ติดต่อหาบาทวิทยากร 3. ประชาสัมพันธ์โครงการไปยังส่วนงาน 4. จัดทำแบบประเมิน Pre-Test Post -Test 5. ดำเนินโครงการ 6. สรุปรายงานโครงการ <u>เป้าหมาย</u> บุคลากรจากส่วนงานเข้าร่วมจำนวน 60 คน	50,000 บาท

ประเด็นยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					แนวทาง/มาตรการ	งบประมาณปี 2564	ผู้รับผิดชอบ
				2564	2565	2566	2567	2568			
	กลยุทธ์ KM ที่ 5 ส่งเสริมสนับสนุน การจัดทำระบบ การจัดการความรู้ ให้สามารถเข้าถึง ได้ง่าย	โครงการส่งเสริมการนำชุด ความรู้จัดเก็บและเผยแพร่ คลังความรู้ของมหาวิทยาลัย ku -km kps Sharing	ผลประเมินความพึง พอใจในระบบ สารสนเทศการ จัดการความรู้	3.51	3.75	4.00	4.25	4.50	1. ขออนุมัติโครงการ/งบประมาณใน การสร้างและดูแลระบบ 2. สร้างความเข้าใจคลังข้อมูลเพื่อ สร้างระบบคลังความรู้ กพส. 3. รวบรวมองความรู้จากทุกส่วนงาน และคัดกรองข้อมูลโดยผู้ดูแลระบบ จัดเก็บข้อมูล 4. นำข้อมูลข้อ 3 ขึ้นระบบ 5. กำหนดผู้รับผิดชอบดูแลระบบ และข้อมูลคลังความรู้ 6. จัดคู่มือการเข้าใช้ระบบ 7. อบรมแลกเปลี่ยนให้ความรู้การใช้ ระบบคลังความรู้ 8. เผยแพร่ระบบคลังความรู้ และ นำไปใช้ประโยชน์ 9. ประชาสัมพันธ์ระบบคลังความรู้ ให้แก่บุคลากร และส่วนงานได้ทราบ และสืบค้นข้อมูลเพื่อนำไปใช้ ประโยชน์	- คชจ.จัดทำ ระบบ 200,000 บาท - คชจ.ดูแล ระบบ ปีละ 10,000 บาท	สำนักงาน วิทยาเขต และส่วน งาน
	กลยุทธ์ KM ที่ 6 ส่งเสริมการใช้ เทคโนโลยี สารสนเทศที่ สามารถรองรับการ บริหารจัดการด้าน	โครงการสำรวจการนำองค์ ความรู้ไปใช้ประโยชน์	-จำนวนผู้เข้าชม	50	60	70	80	100	1. แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อติดตาม ผลการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ 2. ทำการออกแบบสำรวจการนำองค์ ความรู้ไปใช้ประโยชน์ไปยังส่วนงาน ทุกส่วนงาน	ไม่ประสงค์ ใช้ งบประมาณ	สำนักงาน วิทยาเขต
			-จำนวนผู้อ่านใน e- book	10	15	25	35	45			
			-จำนวนการ download ข้อมูล จากคลังความรู้	5	7	10	15	20			

ประเด็นยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					แนวทาง/มาตรการ	งบประมาณปี 2564	ผู้รับผิดชอบ
				2564	2565	2566	2567	2568			
	การจัดการความรู้ (Knowledge Management System : KMS)		-จำนวนนวัตกรรมที่ได้รับการพัฒนาต่อยอด นำไปประยุกต์ใช้สนับสนุนการทำงานจริง	1	2	5	5	5	3. รางวัลที่ได้จากการนำองค์ความรู้ในคลังความรู้ไปพัฒนาจนเป็นนวัตกรรม นโยบาย เพื่อประโยชน์ในการทำงาน		

